

Language consultations: electronic database

<https://valodaskonsultacijas.lv/en/questions/1059>

Question	Vai darbības vārdu nākotnes formas ir darīsīt, iesīt, turpināsīt vai darīsiet, iesiet, turpināsiet ?
Answer	Tās ir literārajā valodā lietojamas paralēlformas. Darbības vārda vienkāršās nākotnes daudzskaitļa 2. personā ir paralēlformas: <i>jūs būsīt/būsiet apmierināts,</i> <i>jūs nāksīt/nāksiet ciemos,</i> <i>jūs saņemsīt/saņemsiet atlaidi.</i> Abas formas ir vienlīdz labi lietojamas literārajā valodā, tām nav stilistisku atšķirību, un abas formas var attiecināt kā uz vienu personu, tā uz vairākām. Formu ar <i>-īt</i> kā pareizo ieteicis jau Jānis Endzelīns „Latviešu gramatikā” 1907. gadā, pēcāk uz formu <i>-iet</i> un <i>-īt</i> paralēlu lietojumu norādīts arī „Mūsdienu latviešu literārās valodas gramatikā” (1959), un arī mūsdienu valodā abas formas atbilst valodas normām. Tātad vienkāršās nākotnes daudzskaitļa 2. personā iespējams lietot abas formas: <i>darīsīt/darīsiet, iesīt/iesiet, turpināsīt/turpināsiet</i>. Ja ir iespējamas paralēlformas, tad parasti vienā rakstā iesaka izvēlēties vienu no tām.
Sources	Freimane, I. <i>Valodas kultūra teorētiskā skatījumā</i> Rīga : Zvaigzne, 1993, 207. lpp. Paegle, Dz. <i>Latviešu literārās valodas morfoloģija</i>. I daļa. Rīga : Zinātne, 2003, 93. lpp. Kalnača, A. Darbības vārds (verbs). <i>Latviešu valodas gramatika</i>. Atb. red. D. Nītiņa, J. Grigorjevs. Rīga : LU Latviešu valodas institūts, 2015, 473. lpp. Zilgalve, E., Pūtele, I., Pēča, K. Valodas konsultācijas. <i>Valodas prakse: vērojumi un ieteikumi</i>. Populārzinātnisku rakstu krājums. Nr. 20. Atb. red. V. Šaudiņa. Rīga : Latviešu valodas aģentūra, 2025, 234. lpp.

